

Előfizetési feltételek:
 Egész évre 6 frt. — kr.
 Félévre . . . 3 . . . — .
 Negyedévre 1 . . . 50 . . .
 Egyes szám 10 kr.

HALADÁS

Hirdetések díja:
 4 hasábos petitsor 5 kr.
 Nyilttérben . . . 20 kr.
 Bélyegdíj egyes hirdetésnél . . . 30 kr.

Társadalmi, tanügyi, közgazdasági és ismeretterjesztő közlöny.

Szerkesztőségi iroda:
 Főter. 5. sz. a., hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Megjelen:
 Szerdán és Szombaton.

Kéziratok:
 Vissza nem adtnak.

Kiadóhivatal:
 VOLCZ B. könyvnyomdája. Mindennemű pércsek hirdetések és reclamatiók ide intézendők.

Előfizetési felhívás.

Lapunk ujévvel II-ik évfolyamát kezdi meg.

Megfeleltünk-e a folyó évben feladatunknak? Mi magunk és működésünk felett bírálatot nem mondunk.

A közönség részéről tapasztalt támogatás, s a magyar sajtó részéről nyilvánult elismerés bizonyíték a mellett, hogy kötelességünket teljesítettük.

Felöllelünk s jövőre rovatokat nyitunk, a közigazgatási, igazság-adó-, tan-, ipar- és kereskedelem szóval mindazon ügyeknek, melyek közönségünket első sorban és közelről érdeklik. A hivatalos kinevezéseket, országgyűlési és csatatéri tudósításokat rövid kivonatban hozni fogjuk; iparkodni fogunk, hogy tárczánk, és hirrovatunk érdekes olvasmányokat nyújtson olvasóinknak; közgazdasági rovatunk vezetésére pedig egy szakembert volt szerencsénk megnyerni; szóval olyan lapot szándékozunk adni, mely önálló legyen s ne éljen a fővárosi sajtó kegyelméből.

Jeles eredeti munkák által fogunk iparkodni becsünket fenntartani, s más lapokból mint eddig, ezután is csak oly közleményeket fogunk át venni, a melyek kiváló értékkel és fontossággal bírandanak.

A fővárosból és kolozsvárról rendes munkatársakat voltunk szerencsések megnyerni, a kik minden fontosabb mozzanatról értesíteni fognak, szóval iparkodni fogunk, hogy a provincián az elsőséget megnyerjük.

Czélünk felé sikeresen azonban csak úgy törhetünk, ha a t. közönség támogatásával találkozunk.

Oly feltétel, melynélkül nincs élet. --- Kérjük tehát e kegyet e támogatást.

FÜGGETLENSÉGÜNKET MINDEN IRÁNYBAN MEGŐRIZZÜK, ostarozni fogunk mindent a mi rosz, s mindent támogatunk a mi jó
 Privát érdekeket legyezni nem fogunk, mert CSAK ADDIG LESZ INDOKOLVA LÉTÜNK, A MIG FÜGGETLENEK MARADUNK
 Kérjük tisztelt közönségünket, hogy lapunkat ezentul is támogatni, s ujévre az előfizetést megújítani méltóztassék.

„HALADÁS“ szerk.

LAPUNKRA ELŐFIZETHETNI:

Január - Márcziusra	1 frt. 50 kr.
Január - Juniusra	3 frt. — —
Január - Deczemberre	6 frt. — —

A kiállítás csinosságára, valamint a szétküldés pontosságára nézve ezután is minden lehető meg fogunk tenni.

Az előfizetések mielőbbi beküldését annyival inkább kérjük, mert a lapunk iránt mindinkább mutatkozó pártolás miatt, megeshetik, hogy a később jelenkező előfizetések egy részét — csak hiányosan eléghethetők ki.

a kiadóhivatal

Béke velünk.

A küzdelmes napok lejártak.

A harc meg van viva, a győzelem a többségé; megyénk akarata — többség votumaiban nyilvánult.

Alkotmányos országban vagyunk, alkotmányos érzelmű honfiak tudják mi a többség s minő a többség akarata.

Jól, rosszul nyilvánult ezen akarat meg kell előtte hajolnunk, mert az erős, megdönthetetlen, megmásíthatatlan, így rendelvén az országos törvény s az alkotmányosság maga.

A tisztikarnak lehettek hibái — vessünk azokra fátyolt; s nézzük az új tisztikart, mint a hamvaiból újra feltámadó Foenixet, nézzük új ember gyanánt, a kiből a rosz akarat hiányzik, a kiből akarat volna jót tenni, csak támogatásra találjon.

Támogassuk azt.

Csoportosuljunk körülötte, mert a miénk, mert ha rosz hire támad az a miénk is, megyénk is; támogassuk s igazítsuk utba, a hol látjuk, hogy tévton jár, mert arra való a képviselőt de halátni fogjuk, hogy igyekeztünk haszontalan, hogy támogatásunk kellő figyelembe nem részesítették, akkor lépünk fel ellenzék

gyanánt, képezzünk egy erős ellenzékét akkor is a törvény és jogaink érdekében.

De addig, a mig nem ismerjük az irányt, a mig nem észlelünk rosz akaratot, járatlanságot, vagy épen gonosz szándékot, ilyent tapasztalni nincs okunk reményleni — addig támogassuk a tisztikart, könnyítsük meg munkáját s hassunk oda, hogy a közigazgatás gyors, pontos és jó legyen.

Sok függ e tekintetben tőlünk is.

A kinek érdekei sértve vannak, a kiknek ambíciója talán legyezve nem volt; a kikkel szemben épen méltatlanság követetett el, felejtsek el a sértést, a méltatlanságot, melyet különben izgalmas perczen követtek el ellnök, álljon előttük a közügy szentsége, mely a méltatlanságot elkövetők szeméi előtt talán nem állott, — felejtsek el, bánatmakat, melyek a közügy gyökereit támadhatják meg, — szorítsunk kezét egymással mindnyájan és legyünk barátok — a közügyek jóbarátai.

Tegyük felre a választás rosz emlékeit s hassunk arra, hogy megyénk nyomorán segítsünk, segítsünk felvirágoztatását elérni.

Béke velünk.

A Megváltó születésnapjára.

A család tagjai összejönek. A tagok arczán öröm ragyog, mindenik vár az angyaltól e napon valamit.

Ott a Karásonfa a szoba közepén. Csillog a sok gyertyától s rajta az ékes-ség számtalan! Mindenik ág örömet fakaszt a kebelben, minden tagnak van egy ága, mely az övé, — csak egyről nem gondol senki — a koldusról!

Ti, a kik puha ágyban születettek; a kik élvezitek a földnek minden gyönyörét, gondoljatok legalább egy napon azokra, a kik koldusok!

Barmok között, jászolban született a Megváltó!

És a királyok istállóba mentek üdvözölni az Uj szülöttet, — s nem bírták el a gazdag ajándékokat.

Ki az közületek, pedig nem vagytok királyok, a kik annyi fáradságot vesztek magatoknak s felkeresitek szemszédotok nyomorult viskóját s vizstek legalább kenyeret az éhezőnek e napon?

Pedig emberek vagytok, alkotástok egyforma a kolduseval, a bonczoló orvos testetek és a koldus teste között különbségre nem talált, föld fog takarni egy koron és még homlotokra írva nincs, hogy koldusok nem lesztek, mikor jól fogna majd az alamizna!

Menjetek, nyissátok fel a koldusok ajtaát e napon s vigyetek ajándékokat!

Ti dőzsöltök fényben uszó termekben, az ajándékokat nézitek s arra gondoltok és nem a Megváltóra!

A koldus éhezik e napon s imádkozik; ime közelebb áll a koldus a megváltóhoz, mint ti!

Ti azt hiszitek, hogy a világ közepe szobátok közepén van; minden a mi van azért van, hogy örömtökre szolgáljon! Ti azt hiszitek, ha kis ujjatok fáj, az egész világ érzi, s ha sirtok, jajgatásokat a világ viszona; azt hiszitek, hogy nincs a világnak bánatja, csak a tiétek s megkövetelitek, hogy abban részt vegyen mindenki!

Miért?

Talán ti megnézitek bár a nyomor meztelenségét? Meghallgatjátok a nyomorult éhező jajgatását? Érzitek-e az ő kinjait?

Gondoljatok arra, hogy a bonczoló orvos testetek és a koldus teste között különbségre nem talált, s nincs több jogotok a részvételle, mint a koldusnak!

Elköltetek százakat e napon — angyalfiakra!

Kidobjátok a pénzt, mert van, mert gyermekeitek e napon csak nem hadjátok ajándék nélkül!

Es nem gondoltok arra, hogy a gyermek lelke inkább uszna a gyönyörben, ha kezét megtognátok s megnyitjátok a koldus ajtaát s vinnétek vele az éhezőnek kenyeret!

Gondoskodtok gyermeketeknek ajándékokról, de gyermeketek, lelkeire nem gondoltok, a jódelemény gyakorlata előtt szívet zárva tartjátok!

Pedig gyermeketek homlokára nincs felírva, hogy mi lesz? s ha nem lesz az, a kinek szeretnétek látni, jól fogna neki az alamizsma!

Ma midőn mindenik részesült ajándékban — emlékezünk meg azokról, a kik nem számítanak ajándékokra — a koldusokról.

Tartsuk fen a társadalmi rendet.

Budapesten a népgyűléskor véghez vitt bujtogatások és zavargások miatt befogatások eszközöltek.

Verhovay Gyula az „Egyetértés” szerkesztőségéből a börtönbe kísértett. A társadalmi rend és társadalmi szabadság az első!

A személy és vagyon biztonságot fenn kell tartani!

Bármennyire féljük az eszközöl befogatásokat, meg kell hajolnunk az igazság szava előtt, meg kell hajolnunk az előtt, hogy jogok vannak, melyeket sérteni nem szabad.

Nem a szélső bal tagja lett megfosztva szabadságától, hanem az utcai bujtogató, a rendbontó hős!

Társadalomban élünk, a társadalmat nem szabad felfogatni s a ki arra törekszik — bűnhődnie kell.

Ismerjük a botránkokat és seki sem fog megütödni a következményeken; sőt beismeri, hogy a dolgok logikai rendje ez.

Mert addig a míg forumaink vannak senki sem fogja beismerni annak jogosultságát, hogy egy-egy hordó tetejéről igazasság az ország ügyeit, hogy onnan lázító beszédek által a nép szenvedélyeit az erőszak elkövetéséig fokozzuk.

Ha bántalmaink vannak, vannak eszközeink is azok kinyilvánítására.

Ha sebeink vannak, van módunk gyógyszert kérni, de ne iparkodjunk e sebeket a társadalmi rend felfogatásával gyógyítani akarni.

Sajnáljuk ez eseményeket, mert társadalmi sülyedésre mutatnak; nem a befogatott huzzák a rövidebbet, hanem a nemzeti ügy s az ügy, melyért történtek.

Ha hazafiság az ország első polgárát sárral és kövekkel dobálni; ha hazafiság a tulajdonjogot és személy szabadságot korlátozni és megtagadni, úgy a Róza Sándor tényeit e hazafias tettek mellé el lehet helyezni.

Tartsuk fenn a társadalmi rendet.

(a. b.)

A csataterőről.

Nándorfehérvárról távirják 21-ről a „Times”-nek, hogy Boszniában 57.600 miliez áll készen a rontásra Szerbiába. A beyk ingyen ajánlják lovaikat a kormányoknak.

Nikolics szerb ezredes hadteste részint Kolics szerb ezredes hadteste részint a rossz élelmezés miatt állította be támadó előnyomulását.

Megbízható hírek szerint Anglia mégis meg fogja kísérteni a békeközvetítését, daczára hogy a nagyhatalmak tagadó választ adtak a portának.

Szulejman pasa követeli, hogy a boszniai és hercegovinai csapatok is Ruméliába rendeltessenek. E követelésnek engedni fognak.

A szultán fermánja a tartomány összes fegyver fogható férfait 18 évtől 5 -ig valamint az hadzászát (orvosok és theologusok) zászló alá szólítja. Hir szerint a dezzisek is fegyverre fognak szállíttatni. Négy zászlóalj kivül az összes csapatok a harezterre küldetnek.

Muszkaország a konstantinápolyi német követ által közölte békefeltételeit melyektől el nem áll. (Bizonyára nem lesznek él ogadhatók, mert hiszen a muszka czár becsületszavát adta, hogy nem hódítás a célja!)

Angliából érkezett legújabb hírek szerint ott többé nem kételkednek az angolmuszka háboruban. A hadüzenet azonban csak néhány hét múlva jelenhetik meg, mivel a hadikészületek.

Konstantinápolyból távirják a „Fr”-nak hogy Mesopotamiából és keleti Anatóliából a helyőrségeket Erzerumba küldik — Syria és nyugati Anatólia helyőrségei pedig Drinápolyba rendeltnek. A kormány ily módon a ruméliai hadsereget további 40.000 emberrel reméli szaporíthatni.

Választási adomák.

Legyen egy ügy bár mily komoly, legyen annak végkifejldése bármily nagy horderejű, mindennek meg van a maga vigdala; ha nem hiszik e bölcs mondat, tessék az alábbiakat elolvasni.

A megyei választásra a corteskedés nagyban foly. Egy vendéglőben egy jelölt practicus módon, Bachus nédvével igyekszik voxokat nyerni.

Be megy egy tisztas választó s látván a folyó ügyeket, vagy is az ügyek folyását, megszólítja a vendégeskedő jelöltet, hogy róla is gondoskodják, mire

Ugy nem félt a büntőt, ugy nem fogta átók!

Egy öreg — a népből, — hófehér szakáll,

A test mellé állott; Rongyolt tüszőjéből két fillért kivájva, Groza mellé tette s két kezét csokolva, Sok keresztet hányva fakadott ily szókra:

„Társaim! a télen elégett a házam, Ném és gyermekimmel

A kemény hidegben pusztá mezőn háltam;

Egy falat kenyér bár, vagy egy pokrocz széle

Nem volt birtokunkban .. jártunk hóba, szélbe!

Vártuk a halált már, elkinozva szörnyen, —

Vajj! mit vártunk volna? ...

S ekkor e keresztény, nyugodjék békében!

Tiszta fehér ménen, a hegyről leszálla, És előttünk termett; — az istennek hála!

„Ne sirj — szólott hozzám — vége már a könynek,

következő párbeszéd fejlik ki közöttük: „Jaj barátom nem ugy megy az, hanem ha inni akarsz, adj votumot!

„Adok hát, hogy ne adnék, minden esetre.”

„Köllner bort! — — Hanem add kezedet, hogy votumot adsz.”

„Itt a kezem, nem disznó láb.”

A bór ki jön, a választó iszik, mikor pedig jól lakott bucsuzás közben így szól a jelölthez:

„Hát barátom, én megtartom ígéretemet, s adok votumot — de nem neked. Isten áldjon meg!”

Egy választó kit körülbelől e fennírt módon kapacztáltak, miuthogy szerfelett bemázolt szemekkel jelent meg az urna előtt, oda szoll a bizottsághoz, hogy ő szavazni akar.

„Őn már szavazott.” Szól hozzá a szavazatszedő bizottság elnöke.

„Az, lehetetlen, azt nekem tudnom kellene.”

„De igen kérem, nézze itt a neve X. Y.”

„Richtig! Hát ugyan kérem kire szavaztam?”

„Erre és Erre.”

„No ha azokra szavaztam, részeg kellett hogy legyek.”

S állapota csakugyan azt mutatta, hogy igaza volt.

Ugyanez egy állomásra okvetetlen egy köztisztelőben álló hölgyet akart megválasztani, hiába mondták, hogy nem lehet nőre szavazni, azt viszonzta, hogy a bizottságnak kötelessége azt bejegyezni, a kit ő mond, s csak akkor állott el e szándékától midőn mondták, hogy az úrnő nintsen candidálva.

Egyébiránt kinyilvánította, hogy az esetet feljeleníti Majorosnak.

Egy zsidó atyafi, ki a sok votum fogdosás és zaklatástól már egészen oda volt, kijelentette, hogy ha tudta volna hogy a választás olyan nehéz, ő bizony nem fogadta volna el a virilisséget.

Egy válsztó pedig ki egyszersmind hivataljelölt is volt — magára szavazott, azon meggyőződésének adván kifejezést, hogy a jelöltek között magánál érdemesebb egyént nem ismer, így tehát meggyőződésből magára szavaz.

A nőképző-egylet karácsoni vásárja.

Budapest 1877 December 18-án
Fiakker.-psz! Kém ásson? A nő . . .
azzal rád csapja az ajtót, — a vigadóig

Légy erős, ősz férfi!

Itt a pénz, végy házat, öltönyt mindeneknek!

... Gyermekeim egyre emlitik azóta.

Ősz fejemet én is hajtám nyugalomra.”

S megcsókolta arczát a meggörnyedt férfi . . .

Botra támaszkodva ódább kezdett lépni;

És a nép körülte könnyezvén megáldja:

„Az isten nyugtassa, s bűneit bozsássa!”

Moldován Gergely.

A nők hivatásáról.

(Felolvasás.)

(Vége.)

Ha a nőknek egyáltalában gondoskodnia kell keresetéről, ugy legalább keresse azt a családban, s olyat mely természetének — mint a ház tűzhelyének lakója — leginkább megfelel, — mint nevelő, — mint ápoló. — Tagadhatatlan, hogy a nők igen könnyen lelhetnének a családi körön kívül is gazdag foglalkozást és hogy a férfiak helyét igen gyak-

meg sem áll. Tehát itt vagy, — megérkezél — nézed órád? nyolcz óra — monologizálsz — tén már elis késsem! Feltevésedet megöröszíteni látszik egy pár ur, ki megkopasztva (csak ugy gyanitod) a lépe ön lefelé tart; — a kiváncsiság ösztökél, — utáunok mégysz és mit látsz az a két ur csakugyan távozik gyalog!! — frakkba és lakkba. Ah! ez borzasztó kiáltasz fel ez szidod Tiszát, mert ennek is kilonne más az oka mint ő exciája. Tárcaadat vizsgálod — hat rekesze van, a különböző nagyságu bank és állam jegyek számára, terjedelmére akkora, hogy egy tisztességes sertés kereskedőnek se valánk szegényére, még primán is csak egyik rekeszét használod, s még az is csak ugy kong az ürességtől, két forint tiz krajczárt egy külön rekeszbe tész (a melyet a százások számára szántál, ha t. i. volnának) okulván az előbb látottakon.

A bemenetig értől — jól meg zsebelnek. — Előre! Még csak orrod hegye mutatkozik a teremben, véletlenül melledre pillantasz, — gomblikadba egy esokor pompázik, büszke vagy, a jövővőnyt egy forinttal üdvözöld, melyet egy szép leányunk adsz. — Ja! adtal még te forintot lányoknak — esokorért — többször is, ebbe semmi különös sincs. — Haladsz. Egyezer körüljáród a termet, megbámulsz mindent, téged senki, — kezded nem jól érezni magad; ez igazságtalanság bánt, — szerencsédre eszedre, eszedbe jut egy magyar közmondás „Borban az igazság” — gyerünk a magyar csárdába gondolkozol fenn hangon; nem kérsz, ugy is adnak, iszol, újra iszol, bogár szemű menyecskek, sylfid termetű leányok vetelkednek az elsőségben téged szolgálni, — kezdes bele jönni, gondolkodol valjon nem volna jó vagy egyet megcsipkedni, de eszedbe jut az ezer forintos esók története és ez elég, hogy lelkesülésedet lehütse; — fizetsz és távozol. — A mint lesütött fővel ballagsz egy kedves hang üti meg füled, „ezt már nem hittem volna, hogy maga ilyen legyen, itt lenni és engem meg a mamát fel se keresni” valamit hebegsz mentéségére és ő nagysága egészsége felől tudakozodol . . . Vegyen édes Béla egy esokrot tőlem is, na ugy-e vesz? — tudtam én, hogy maga jó fia. — Elszántan mutatsz már meglevő esokrodra, — a fogatás tovább tart. „Vegyen na, — ugy-e vesz? hát mit hogy csinálnál egyebet, veszek, persze hogy veszek, de hogy is ne vennék. — Hát ezt kitől vette? Mariskától — mit adott érte? — szorakozottságból őt hatost mondasz, — Jaj akkor az enyémmek egy forint az ára —

ran nagyon jól betölthetnék, az is igaz hogy azon nő, ki kenyerét így megkeresi magasabban áll mint az olyan, ki semmittevés közt éli napjait a családban — hanem arról van itt a szó, hogy mint kellene, és nem arról hogy mint lehetne!

Hatalmunkban és tehetségünkben állana itt a modern társadalomból merített példakkal illusztrálva élezelődni tárgyunk előnyére, komoly fegyverünk élén könnyen esorbát ejthetne azonban e könnyelműség.

Vitatkozhatik ugyan szép álmaiért — céljai szentesítésére a pártember, de a természet gondos vizsgálója soha sem fog azokért lelkesedni, annál kevésbé hasonló eszméket zászlójára tűzni.

Tanulják meg és lá sák be a — természet ismerete által — a nők, hogy az ember jellemére és jövő magaviseletére egyedül mérvadó a leszármazás, — táplálás és nevelés! Ha megértik hogy e három tényezővel kezökben magasztos cél választottjai nem fognak panaszkodni a társadalmi alárendeltségről és kettőzött erélylyel igyekve csak akkor érik el lelki es testi szépségük ne-továbbját s akkor megoldották a nagy kérdést: melynek neve „nöemancipatio”!

TÁRCA

GRÓZA.

(Alexandriból.)

Sárgán, mint a gyertya, mely viaszból fonva,

Ott mellette lángol,

Korhadott kis deszkán, az utczára dobva,

Mély álmát alussza; de milyen az álma!

Nincs a ki sirassa, nincs a ki sajnálja . . .

A nép összecsesődült, a halottat nézte

Telyes borzadálylyal;

Sok vetett keresztet, sok] dántól emésztve

Menykőt kért az égtől és gondolta: hátha

Bűn még rá is nézni; — sok fejét csóválta!

„És ez volna Gróza? az országban hirhedt

Utonálló, gyilkos!

És ez volna Gróza? ki nem ismer istent,

Annyi éltet oltott, annyi törvényt há o t,

eleget vitatkozol, hogy egyik olyan, mint másik és nem szebb, mindegy, nem használják semmit, vagy győzve, azzal az indokkal, „hogy a virág az igaz ugyan olyan, csak hogy én nem az vagyok magának a ki Mariska” — ezen okoskodás és szerűségéről meggyőződve, a jótékony-ság fölébred benned és a „nemes ezétra” nem egy de két forintot adsz a csokor-ért és boldog vagy, mert Gizella karodát kéri — vezessd sátráig; — keresed a labirintot, hogy valahogy beletévedj Gizellával egyetembe, mert a program azt mondja minden található; következ-zőleg labirintnak is kell lennie, de hogy fölfedezhesd legalább rendezőnek kel-lene lenned a mi pedig sajnos, de nem vagy, vagy megvenni Hölgyvári Lujza (Ágai) kis pesti Naplóját egy forintért (ne hogy azt gondolják kérem, hogy a ma megjelent összes számokat oh nem, csak egy árva számot) — de ettől visz-sza riadsz. — Gizellától érzékeny bucsut vevén azzal a gondolattal, hogy neked Gizella nem az a ki Mariska indul az átelleni sátor felé. 2 ft. 5 kr. Mi ez 2 ft 60 kr. ez különös, tán nem árvérés — de az — ez iránt pedig te hivatásodnál fogva előszeretettel viseltetél, oda fura-kodol 2 ft. 70 kr. kiáltasz harsány han-gon — siri esend — a szép Katicza dal-lamos hangján a végrehajtok egy ked-vőségével mondja — először, másodsor, snki többet — harmadszor, rád ütök, te pedig megátkozol minden végrehajtot an-nak minden felmenő, lemenő és oldalági rokonát; — futásra is gondolsz — a vé-gé pedig az — egy szép babával aján-dékoz meg a még szebb Katicza — tes-sék — de már kérem mit csináljak én egy babával, mikor én a babákat gyü-lölöm.

(Vége köv.)

A fényképészet és az állandó fényképek.

(Vége.)

A fényképészet finomságra nézve egyenlő a rendes fényképpel, s így ál-landoságát is tekintve végtelenül elő-nyösebb emennél. — A levétel az ed-digi módon történik. De az üveg képről készített papírképek annyira munkával és idővesztéssel járnak, hogy ily szén-képeket inkább nagyobb, családi emlé-kül maradó levételeknél érdemes készit-tetni, mint például visétképeknél, melyeket ugyis az ösmerősök között szét osztogatunk. De ha az ily kissébb, de jól talált levételekből is akarna valaki egy állandó képet birni rendelhe-tő, úgy a szokott 6. példányt, hogy 5. ren-des s kevés árucüjümség mellett egy állandó képet kapjon. Ezen példány-ról ezután elhalás esetén bármikor má-solatthat a család épp oly erőteljes képeket.

Mielőtt cikkemet bezárnám, legyen szabad a levételekre alkalmas időkről s legcélszerűbb színű öltönyökről is szólnom.

A közönség legnagyobb része azon téves nézetet osztja, hogy borult idő-ben nem lehet tiszta szép képeket készit-teni; e nézetméro családás. Borult idő-ben a kép árnyalatai még egyenlőbben s szebben tűnnek elő, mint erőss napfé-nyes időben. S hány gyengébb szemű egyén nem tapasztalható már, hogy a mint egy műtoremben vagy szabadban levő sátorban levétel végett ült, ha erős napfény tölt be a látkört, dacára az őt környező árnyékok, szeméit még is sérti a fény, s ilyenkor esendesen össze-húzódván a szemöldök és szemhéjak, ez a kép hátrányára van.

A levételre tehát gyenge szemű válasszon okvetlen borult időt; de ne oly felette borultat, minőt esőzés alkalmá-vá láthatni a mikor a kékes — fekete fel-legok miatt dőlajt is az ember, hogy myr közelig az est. Főszabály azonban borult időben az, hogy a levételre meg-jelenést intézze kiki déltől ti 11—12 órára

Kinek szemét öpek, választhat do-rult vagy borult időt tetszése szerint — Több tagból álló csoportot s külön-ösen gyermekeket csak tiszta napfényes idő-ben lehet siker-sen fényképezni s akkor is d. e 10 órától d. u. 2 ig. mivel ezen le-vételeknél az illetők mozgása miatt gyors működés szükséges s csak nagy fény működhetik kellő gyorsasággal. — Lás-suk már most a használandó öltönyök színeit is.

Sokan azt vélik, hogy ha egy esil nos állásu, de fehér, szürkés, kék, lila rózsaszín vagy világos öltönyben vétetik megukat az ily színű öltönyök a fény-képben is oly jól fognak mutatni mint természetben.

Podig ellenkezőleg, az említett szí-nek a fényképészet vegyszerekre gyors bontó hatást gyakorlásán, rendszeren fe-héren jönnek elő a képen: s mivel az hát-ányra van, e mellett az öltöny ránczai-sam tűnnek ki a fehér temegből. —

Legcélszerűbb a fekete öltöny. Pe-dig sokan azt szokták mondani: „Oh én már többször le vagyok feketében véve most szeretném magamat színesben is evéve látni” S a fényképész hogy elne szalassza a felvételt leveszi, — de az il-lető azután nehezen örül a fehér könt-ösnek. —

Továbbá alkalmas színek: kávé-szín, sötétzöld, sötétsárga és meg y szín. Gyermekeknel (1-től 6 évesig) leg-obb a tarka ruha. — A haját megkeni s a lábballikot erősen ki fényesíteni cél-szerűtlen, mert minden fényes tárgy fé-lesz a képen. — Végre megemlítem, hogy a levétel alatt sohasem kell az il-letőnek meredten nézni a kijelölt pontra; pillanthat a mennyt tetszik s így szeméi nem fognak fáradni s könybe lábadni. — Csakis arra fordítandó figyelem, hogy a fej vagy kéz a legkevésbé se mozdításák meg a fényképész figyelmeztetése után s a szemeket ne forgassuk jobbra balra föl és le, mert így a szemgolyók elmo-sodnak, s a felvételt el van rontva. —

Kik szénfényképeket ohajtná-nak látni, azoknak állandó tordai lakáso-mon, (kath. plebániával szemben) által-lam készített példányok megmuatásáva-szívesen szolgálók. —

Torda, December 12-én 1877.

Botár Imre
fényképész és festész

H i r e k.

A szent ünnepek alkalmából nem mulaszthatjuk nagyra becsült olva-sóinknak sok boldog karácson na-pokat kívánni.

— A kik fizetési kötelezettségei-keket lapunkkal szemben nem telje-sítették, teljes ti-ztelettel kéret nek fel, hogy azt lehetőleg mielőbb telyesíteni méltotassanak; mert a jövő évre semmi nemű hátralékot átvinni — a könnyebb és rendes közelés szempont-jából nem akarunk.

— Az „Egyetértés” című szélső baloldali lap előfizetését a helybeli Ca-sinó egylet beszüntette.

— A szélső baloldalinak marty-rja van, olyan martyra, a ki azt hiszi, hogy esetét minden ember sajnálja. Az „Egyetértés”, a mi piszkos szó van ki is mondja ez eset alkalmából a kor-mánya, rendszerre stb. Az ember undor-ral fog e lap olvasásához s undorral tes-szi le. Mintha a hazafiság abból állna. hogy melyik tud a pinezi kofák igazabb nyelvén beszélni; mintha vetétkedés tör-ténnék, ki a szemtelenebb száju egy al-kodmányos kormány leszárdásában Hová feg vezetni ez a nemtelen eljárás — vagy a Fortunába, vagy a lipotmezei palotába.

— Hány ember halt meg a vi-lágteremtése óta? Egy angol tudós-társaság megközelítő kiszámítást közöl egy Izlandban megjelenő tudományos közlönyben, mely szerint az összes em-

beriség száma, kik a földön a le-gkorábbi időszámítás óta léteztek 66627843237075256 (tudni jó: hatvanhat quadrillió, hatszázhuszonhét trillió, nyolcz száznegyvenhárom billió, kétszázhar-mincezhét milliő, hatvanötezer kétszázöt-venhat) embert tett volna ki. Oly szám mely szerint a földgolyónak minden egyes részét legalább is 18-szor kellett felátni, hogy ezen óriás számú halottat eltemethessék.

Az emberbarátok figyelmét bátrak vagyunk felhívni azon szegény családra, melyet a gondviselés 3 iker-gyermekkel áldott meg a mult hetekben. A család nyomorult viszonyok között van és inséggel küzd. Most midőn minden ember ajándékokról gondolkodik, — gon-doskodják egy pár fillérrel e család ke-nyecéről is. A szülők betegesek, — téli időben fa és kenyér nélkül, — méltán fordulhatunk a nyomor enyhítéséért a könyörülő kedélyekhez. Akkor, midőn feleslegünk van — emlékezzünk meg azokról, a kik nyomorognak. Mi szívesen fogadunk e ezétra kegyes adományokat, vagy küldhetők Alsó-Szt.-Mihályfalvára Árkosi Lajoshoz.

— Jótékony-ság. Városunk polgár-mestere, k. törvényszéki bíró Hannen-heim Károly úr által Bécsbe Báro Frie-denfels Jenőhez egy régészeti gyűjte-mény számára, valamint Reissenberger Lajos urnak a nagyszabeni Bruckenthal muzeum igazgatójának a romai V-ik le-gio inscriptiójával jelzett téglákat küld-ött. E szívesség vizsgázásul előneve-zett úr a helybeli kisdédővő részére 10 ftot, utoboi pedig 2 ft. 50 kr. küldött.

— A gy-fehérvári Európai száló-da hirdményére mely lapánk hátré-szén olvasható felhívjuk t. olvasóink fi-gyelmét.

— Miksa Elek ujján választott-megyei alispánunknál Torda város ta-nácsa, mult vasárnap délelőtt tisztelgett mely alkalommal a polgármester to má-esolta a tanács tiszteletét és jó kívánás-igait Az alispán válaszában biztosította a tanácsot a város iránti jó indulatáról úgy arról hogy a város anyagi valamint szellemi előhaladásának előmozdításának minden erejével munkálkodni fog.

— Megszökött egy gyulai ember neje s felmegy a rendőrséghez panaszra „No majd megkerítjük ne féljen!” mon-dá a rendőrtiszt vigasztalóan. „Ne, ne kérem vágott közbe megjedve a férj! — Ne őt, a csak butort meg a pénzt, az asz-szonyt bár sohase lássam!”

— A debreczeni aranyserko-szorut mult pénteken adták át a buda-pesti török konsulnak, gr. Vay Dániel francia beszédje mellett. A konzul há-lásan megköszönte az emléket, a testvéri rokonszenv ez újabb nyilatkozatát. Az aranyserkoszorut futárral küldték Kon-stantinápolyba a szultánhoz, kérve őt, hogy pár napig közszemlére tegye ki. Ozman basa és minden pleynai hős meg-érdemelte, ha nem egy egész koszorut, legalább egy levelet!

— A pápa hogyléte. Az „Italia” írja: A pápa, nem nézve azt hogy lábai bémultak, azt mondhatni, van olyan jól miut a tavasszal. December 12 ke óta délelőtt 11 órakor kiemelik ágyából s görgőszékébe teszik, a melyben délutáni 2 óráig marad. Tudvalező, hogy a pápa nem szenvedheti a tüzet. Nem tűr kály-hát szobáiban, s csak ka roszt időben fázna kezei kéri elő a „palletá”-t E pal-letta kis ezüst gölyő, valamivel nagyobb egy tojásnál, mely meleg vízzel van megtöltve. A pápa ezt néhány pilla natig forgatja kezei közt, s aztán, ha eléggő melmeledgett, leteszi maga mellé; hogy szükség esetén kezeügyébe essék. IX Pius e melegítő készüléket maga talál-ta fel. A „Times” római levelezője el-lenben azt távirja, hogy a pápa egész-ségi állapota nagyon efemerikus. Csuz bántalmat igen kinosak, s a pápa maga jegyzé meg roluk tréfásan „E fá jda mak vónségemben még csillagászsmá tesz-nek — délben is csillagokat látok tőlük.”

CSARNOK

A társadalmi alkalmazkodás és a siker eszközei.

Dr. Matheus, Smiles és mások után.

E D E L É N Y.

(Folytatás.)

Ne panaszkodjék tehát, hogy nincs időnk valamit megtenni, inkább kős ün-jük a sorsnak, hogy nem vagyunk meg-verve szabadidővel, — mert atok az tiz eset közül kilenczben. Tanulják meg az idő nemesebb gazdaságát. Szedegessük az idő azon forgácsait és hulladékait, a napok azon maradékait, az órák azon morsait, — melyek oly értéktelenek egyenkint; de oly értékesek ha össze-gyűjtjük, — melyeket a legtöbb ember kisöpör az élet szemet dombjára és idő-ben gazdagok leszünk, s reá fogunk ér-ni minden időben kerülő óhajunk telje-sítésére. Biztosak tehetünk benne ha a pillanatokban kapzsiaak leszünk, hogy ha megkoporgatjuk, gyűjtögetjük és fel-használjuk a gazdátlan perczeiket, mi alatt az asztal megterül, azon szüneteket melyek alatt pontatlan emberekre várako-zunk; bizonyára több eredményt foghat-nak felmutatni, mint sok ezeren kiknek minden idejük sajátjuk.

A világ egy leghíresebb tudossa Dr. Rush, hintójában tanult, a mig egyik betegétől a másikig ment. Rop-pant tanulmányait csak így halmazhatta egymásra. Georg Stephens ur élet írója mondja, hogy idejének legapróbb törekeiket oly becseseknek tekintette, hogy soha sem volt boldogabb, mint mid-őn azokat felhaználhatta. Franklin ta-nulmányainak az étkézéstől meg az álom-tól lopott órákat, — és éveken át hajt-hatlan elhatározással saját művelésére minden percet felhasználó melyhez jut-hatott. Henry Kiske W. megtemult gö-rögül mialatt egy ügyvédi íródába járt és onnan jött. Hugh Miller időt talált mig köműves mesterségét folytatta, nem csak arra hogy olvasson; de az íráshoz is, és írálja a korbelt szerzők legna-gyobbjaival versenyzett.

Kevés ember van annyira elfoglal-va hivatása és gondjai által, ki ne for-ditha-na naponkint 30 percet az önmű-velésre; pedig ily kis idő is, ha bőlesen használtatik fel, sokat tesz egy év alatt.

Legyen főtörekvésünk, hogy a mun-ka szeretet minél élénkebben fejlődjék ki. Ha ezt elértük, a zőbb magától jön sokkal könnyebben versenyezhetünk. Százszor is hozzá kell fogni a munká-hoz, jártasságot gyakorlat szerez. — Va-lóban csaknem esodával határos, hogy a megfeszített szorgalom bár mi téren is, minő óriási erőt fejthet ki.

Valódi előhaladás nem járhat szár-nyokon, Nagy eredmények nem érhetők el röktön, s meglehetünk bátran eléged-ve ha az életben épen mint a járkálás-ban, csak lépésről lépésre mehetünk előbbre,

A sikerre harmadik főeszköz a ezél-egysége. A ezél egysége alatt azt ér-tem hogy az ember egy főczél kitűzve, tehetségének és munkásságának minden erejét ezél elérésére fordítsa. Nem egy embert látunk az életben ki hol ehez, hol ahoz fog, s ezt is félbe hagyva, is-mét egy új célt tűz ki magaelé. Az ily emberekre lehet aztán igazán alkalmaz-ni azon jó magyar közmondást, hogy „két székköz pad alatt marad.”

Minden kezdőnek az életpályáján ajánlható tehát, hogy jókor puhatojja ki lelkének főlképességét mely őt bizonyos hivatásra kiválán alkalmassá teszi és hogy minden erélyét összeszedje, hogy tükéletesedjék benne. A világhírű Di-ekens Károly azt mondá egykor „Bár mibe kedien is életemben egész szívem-ből igyekeztem hogy a jól legyen meg-téve.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő és kiadó tulajd. VOIZ B.

M I R D E T É S E K.

Europa Száloda

GYULA-FEHÉRVÁRT.

Utezai Szobák 50 krtól 1 forintig. Udvari Szobák 30 krtól 40 krig.

Ujjonnan bérendezve, legnagyobb tisztaság és pontos szolgálat.

Társaskocsi be és ki a Vasúthoz a 20 kr. és 25 kilo podgyász szabadon.

Zalathna Abrudbánya Szász-Sebes és Nagy-Szebeni postakocsik indulási és megérkezési helye 1878 Január 1-től az EUROPA SZÁLÓDA.

Fontos Hirdetés!

A gyomor és altesti bajokban, valamint hideglelés ellen legbiztosabb hatásának ismert

Dr. Kiesow-féle Elet-essentia

valódiilag egyedül Matherny Emilnél Gy.-Fehérvártt kapható.

(16 2, 21)

Figyelemreméltó idegbajok- és nehézkórban szenvedőknek

Legujabban feltalált gyógymód

Számtalan halálatot

mutathat fel sikeres gyógyításról

Sylvius Boas

Specialista idegbajokban

Értkezhetni reggel 8 órától este 8 óráig

BERLIN SW.

Friedrichstrasse 22.

Levélbeli megkeresésre is.

Díj csak sikeres gyógyítás után fogad el.

Rövid idő alatt és sikeresen gyógyít

(15-74 102)

SYLVIUS BOAS urnak az Auxilium orientis feltalálója

Specialista idegbajokban Berlin Friedrichstrasse 22, I.

A „Tribüne“ 182-ik számában közelkező cikket hozza.

Ha mindjárt nem tagadhatni, hogy újabb időkont a gyógyászat terén könnyűhivők, kizsákmányolása a legkülönbözőbb kísérletek tétettek nevezetesen a sok titkos szerekekkel való üzérkedés tetőpontját érte azt sem lehet eltitkolni hogy számtalan segédszerket mutathat fel az újabb gyógyászat melyek a legbiztosabban hatnak s mégis kevésbé ismeretesek. Ezek közé tartozik az **Auxilium orientis**. A kelet mostanig alig ismert gyógyfűveiből készítették s a ve-nyészet és a orvosi kar első tekintélyei által megvizsgáltatott. Eltávolítja a legnagyobb fokú ne-herkört mell és gyomorgöresöket. Ki a most nevezett betegségeket s az azokná-akalmattani szokott szerekek hatástalanságáról tudomával bir az minden esetre-nagyra fogja becsülni e gyógyszer számtalan hülynyilatkozat bizonyítja sikerét A betegség s annak alapotól beküldött értesítésre megküldöm gyógyszer melyhez egy részletes utasítás van assatolva. Melogen ajánlhatjuk tehát **Sylvius Boas** urat Berlin, (Friedrichstrasse 22, I. Etage) mint ideg bajokban egyedül biztosan kezelő orvost már csak azért is ajánlunk díjat csak sikeres gyógyítás után fogad el.

VOLZ és TÁRSA könyvkereskedésében Tordán, kaphatók a következő általánosan kedvelt naptárak az 1878-ik évre.

Az általános Közkeveltségű közhasznú Erdélyi képes Naptár ára	30 kr.
Magyar Polgár Nagy Naptára tiszticim tárral	60 „
A Magyar nép	30 „
Közhasznú és közézőlu N.-Enyedi Naptár	28 „
Istvánbácsi Naptár	50 „
Protestáns új képes Naptár	50 „
Falusi Gazda Naptára	80 „
Lidércz	6 „
Honvéd	60 „
Népszászó Naptár	40 „
Nemzeti nagy képes Naptár	1 frt. —
Iparos Naptár	50 „
Deák Ferencz Naptár	50 „
Eötvös Naptár néptanítók számára	60 „
Neveessünk Naptár	40 „
Határidő Naptár, mindennemű hivatalnokok, ügyvédek, jegyzők, orvosok, gazdatisztek, utazók és üzerek számára	1 frt. 20 „
Írókai Fali Naptár, mindennemű hivatalok, írókai, pénztintézetek, egyletek számára	30 „
Tárca Naptár a művelt világ részére	20 „
Ugyanaz ércz vagymás diszkötetű téblával	40 „

Kaphatók még a következő tankönyvek Népiskolák számára:

Magyar ABC és elemi olvasókönyv Gönczi Páltól	ára 14 kr.
Vezérkönyv ehez	18 „
Fali Táblák Gönczi Páltól	2 f. 40 „
Nyelvtani gyakorlókönyv Nagy Lászlótól a Népiskolák II. és III. IV. osztályai számára, ugyan ezekhez vezérkönyvek	20 és 32 kr.
Magyar olvasókönyv Gáspár Jánostól a Népiskolák II. III. IV. V. és VI. oszt. számára. Vezérkönyv a Beszéd és értelem gyakorlatokhoz Nagy Lászlótól	24 kr.
Rajzminták Szabó Endre és Tóth Tamástól	1 fr. —
Utmutató az elemi Rajztanításhoz Maszák Hugótól	60 kr.
Írásbeli mozgatható betűk	70 kr.
Nyomatásbeli „	60 kr.
ABC és Olvasókönyv a katolikus elemi iskolák számára	18 „
Első nyelvgyakorló és olvasókönyv a luth. el. isk. számára	27 „
Nemzeti kis ABC	12 „
Számolási Gyakorlókönyv, Népiskolák számára	25 „

Számtan a Népiskolákban Brassai S I.	40 kr.
Számvetés „ Példatár „ II.	16 „
A Földrajz elemei Herczeg Sándortól	20 „
Első oktatás a Földrajzban Erdődi Jánostól	ára 25 „
Kis biblia Szász Károlytól	25 „
Magyarország Története Rajcsányitól	30 „
Szépírásminta magyar	10 „
„ német	12 „
Az illem és tisztesség arany szabályai	25 „
Rendszeres utasítás a szép és gyors írás 3. — legfolyebb 4 hó alatti elsajátítására Fiedler Tamástól	50 „
Európa kézi abrossza	25 „
Az Osztrák-Magyar Monarchia kézi abrossza	25 „
a Magyar Korona országai kézi abrossza	25 „
Továbbá ugyan csak fennirtaknál kapható:	
Föld és Természettan Jánosi Ferencztől	40 „
O- és Uj- Szövetségi Szt.-Történetek Éltos Károlytól	80 „
Egri elemi Káté	8 „
„ Kis	18 „
„ Közép	32 „
„ Nagy	50 „
Bibliai Történet kisebb Roder Alajostól	23 „
„ nagyobb	60 „
Számtan Császár Károlytól I.	60 „
Népszerű Természettan Orbán Józseftől	60 „
Önsegély, Orvosi tanácsadó Dr. Ernst L.-tól	2 f. —
Selbsthilfe, ärztlicher rathgeber von Dr. L.-Ernst	2 f. —
Magyar német és Német M. Zzebszotár Bullagittól egybe kötve börsarokkal	2 frt. —
Napkeleti virágfüzér díszes kiállításban	50 „

Ezen kívül nagy raktára a felsőbb iskolai könyveknek, a netalán hiányzó iskolai vagy más bárminemű íróalmi termékek gyorsan és eredeti árban beszereztenek. Dus raktára minden az iskolákban szükségelt cikkeknek Író- Papir és Rajzszerekeknek a legjutányosabb szabott árakon. — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Végre pedig —

K Ö N Y V N Y O M D Á N K

elvállal minden nemű nyomtatványokat szintén a legjutányosabb árak mellett,